

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izbaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 10. V Ljubljani, 31. maja 1896. Leto XIII.

Obseg: Muricodolsko plemo. — Konjerejčeva opravila meseca junija. — Opravila pri čebelnjaku meseca junija. — Ravnanje z gnojem. — Znižanje zemljiškega davka. — Iz podružnic. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

Muricodolsko plemo.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo izdaja „Album govejih plemen iz avstrijskih planinskih dežel“. To je krasno delo, ki nam predočuje najlepše, barvane podobe posameznih plemen ter jih prav na kratko tudi popisuje. Podoba 31., ki nam kaže muricodolsko kravo, je posneta po tem delu. Ker je muricodolsko plemo precèj razširjeno po naši deželi, podamo v naslednjem njega popis po omenjenem delu:

Okoliš tega plemena. Nekdaj se je to plemo razprostiralo v ozemlju na desnem bregu

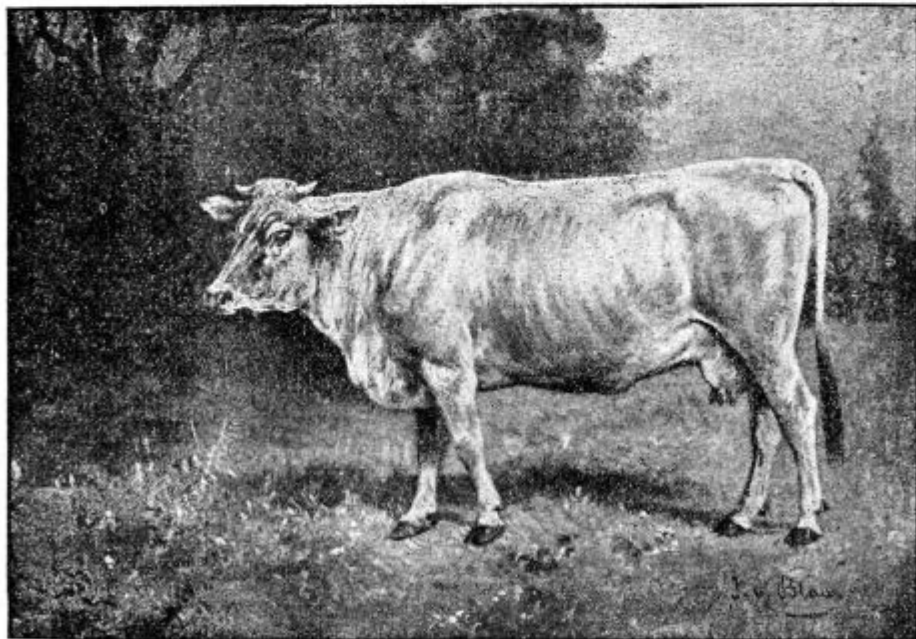
Donave med ustjem Anize in Litave daleč tja v severni del vzhodnih planin ob Murici, ob srednjem delu Mure ter ob izviri Rabe, Bistrice in Lafnice (?). Od srede

tega stoletja sem pa se je okoliš tega plemena krčil, posebno na zapadni strani. Današnji dan se muricodolsko plemo zdržema nahaja v vzhodni štajerski Zalici, potem ob dotokih Murice, ob zgornji Rabi, Bistrici in Lafnici

na srednjem in zgornjem štajerskem ter v gorskih pokrajinah ob izvirih Tragiše, Orlave in Ibse (Ybbs) v Dolenji Avstriji.

Velikost in teža. Popolnoma razvite muricodolske krave so povprečno 129.5 cm visoke, 155.5 cm dolge in 425 kg teže.

Barva. Barva je srebrnobela do sivočrna; rede pa najraje živali jazbečeve barve, ali temnejše, ali svitlordečkaste srednje barve. Glavna barva je na nekterih

Podoba 31.

krajih precej temnejša, navadno na glavi, na oprsju in na stegnih, dočim je ob gobcu in na licih zelo svetla, in tak je tudi čop na čelu, dlaka v ušesih in ob vimenu.

Siva barva v koži se nahaja v različni množini na zunanji koži, pa tudi v gobcu, sramnici, na obrveh in na gobcu. Med nosnicama je večkrat nekoliko nebarvane kože, ki pa ni poseben znak plemena, kar tudi niso temno obrobljene oči (naočniki), ki se večkrat nahajajo pri tej živini. Rogovi so spodaj beli, na koncu črni, parklji in konec repa tudi črni.

Oblika života. Glava je precej dolga in ozka, čelo kratko, nos raven ali nekoliko upognjen. Ob strani je glava precej široka, gobec koničast in ob licih zadržan. Oči temnomodre, ognjene, in obsenčujejo jih svetlo-črne vejice. Ušesa so polna dlake. Rogovi so tenki, priostreni, kvišku stoječi, skoraj liri podobni.

Vrat je slabo srednjedolg in ima precejšen podvratnik (ožrelje).

Život je redkokdaj brez napake. Kom in hrbet sta rada ostra, ledja in križ ne redko kratka in ozka, medenica stisnjena, oprsje in trebuh ob rebrih precej ploska, prsi so spredaj široke in globoke, trebuh zadaj nekoliko stisnjen. Vime ni obsežno, mlečno ogledalo je dolgo in ozko, mlečne žile pa so zelo očitne. Rep je dolg in tenak ter navadno pravilno nastavljen.

Prednje noge so primerno dolge, pleča navadno suha, golenice mnogokrat pretenke. Zadnje noge so rade predolge in preveč ukrivljene ter imajo le zmerno razvito stegno. Parklji niso veliki, so lepo zaokroženi in trdni.

Koža je precej debela, pa se ne čuti trda in grapava.

Dlaka je srednje tenka, kratka in precej mehka.

Koristna svojstva. Vzlic sloki rasti muricodolske krave niso slabe molznice, če se primerno krmijo in oskrbujejo. Saj v njih domovini, ne posebno napredni in ne bogati na krmi, dobivajo povprečno po 1500 l mleka od krave, in sicer polnega in okusnega. V mlekarijah dobivajo od krave po 2200 do 2500 l na leto. Tudi za pitanje je ta živina boljša kakor se sploh misli; posebno je mogoče izmolzene krave in starejše vole prav lepo opitati, da imajo mnogo in primerno dobrega mesa.

Za vožnjo so muricodolci izborni, ker živahno hodijo, so močni in vztrajni.

Kraji, kjer se dobe, in cene. Tržne razmere so malo urejene. Velikih semnjev v okolju tega plemena sploh ni, na neznatnih krajevnih semnjih je pa le tu in tam mogoče dobiti boljših živalij. Zunanji kupci morajo torej sami iti od hleva do hleva, ali pa živali naročiti od posredovalcev. Pa tudi načelnštva kmetijskih podružnic v Bruku ob Muri (Bruck a. M.) in v Aflencu (Aflenz) povedo za živino, ki je na prodaj. Cene so odvisne od teže, lepote ter od izkušene ali pričakovane porabnosti živali ter so precej različne. V preteklem petletju so bile povprečne cene nastopne: sveže molžna krava 125 do 180 gld., breja telica 100 do 175 gld., 1½ leta star bik plemenjak 90 do 140 gld., mlad, manj kot leto star bik 65 do 100 gld., odstavljen tele 25 do 45 gld., trileten, delu vajen vol 125 do 175 gld.

Konjerejčeva opravila meseca junija.

Po planinskih krajih je najvažnejše konjerejčevo opravilo v tem mesecu to, da odpravi konje na planino. — Kakor smo že poprej večkrat omenjali, je neogibno potrebno, da so konji za to pripravljani. Tistih konj, ki so uže meseca maja hodili na pašo in so sedaj uže samo ob zeleni klaji, ni treba več pripravljati. Drugače je pa s konji, ki pridejo iz hleva kar na planino; te je na

vsak način treba na prehod od suhe klaje na svežo počasi privaditi. — Predno konji odidejo na planino, preglej jim kopita, in če je treba pritrditi podkove, stori to o pravem času.

Kolike neprecenljive vrednosti je planinska paša za eno- in dveletna žrebeta, smo uže večkrat obravnavali. Še enkrat pa poudarjamo, da le planinska paša daje živalim tisto trpežnost, ktere v hlevu nikdar ne dosežejo.

Ako so planine primerne in so na njih tudi hlevi narejeni, potem je planina priporočena tudi za žrebetne kobile. Če pa planina ni taka, bolje jih je pustiti doma.

Sedaj pridejo vroči dnevi, zato rabi konje kolikor mogoče le zjutraj in zvečer, čez poldne jih pa puščaj v hlevu. Zlasti z žrebeti tako ravnaj. Kadar vetriš in so konji v hlevu, ne puščaj oken in vrat križem odprtih, da ne nastane škodljiv preprih; to je zlasti nevarno, če konji pridejo domov vroči in spehani.

Če so tudi noči zelo vroče in soparne, pusti konje tudi čez noč na planem, ker jim bo tam bolje ugajalo nego v soparnem hlevu.

Če si poljsko delo končal in nimaš delavnih konj čemu rabiti, dobro jih je tudi poslati na pašo. Takim konjem boš kaj koristil, če jim odvzameš podkove ter jih večkrat ženeš k vodi, v kateri nekaj časa stoje ter si noge hlade in kopita snažijo. Tako ravnanje veliko koristi nogam, zlasti trpežnosti kopit.

Sedaj spomladi pa tudi ne pozabi eno- in dveletnim žrebetom o pravem času pravilno porezati kopit.

Opravila pri čebelnjaku meseca junija.

Kadar nam je vetrovno in deževno vreme vse nade, ktere smo imeli zaradi mile pomladi, skoraj do čista uničilo. Ob takih letih se kaže posebno in očitno velik dobiček s premičnimi satovi. Pač se tudi naredi roj iz našega dozda navadnega panja, ali s kako težavo! Ne drugače, kakor da mora čebelar le z veliko silo in bobnanjem čebele pregnati v nov panj. Če se pa ne posreči ter matica ostane v starem panju, je vse težavno delo zastoj; narejeni roj gre drugi dan spet v materni panj nazaj. Nasproti pa kako lahko in prijetno je delo s premičnim satovjem! Drugega ni treba, kakor sat za satom ven vzeti, dokler se ne najde matica. Navadno kraljuje bolj pri sredi panja. Tisti sat se dene v panj, namenjen za umetni roj, dodane se po potrebi in številu nekaj čebel, in — roj je gotov. Delo se mu polajša, če se mu da nekaj praznega satovja. Še bolj se roj podpira, če se mu da kak sat z zalego. S potrebno previdnostjo je lahko sat vzeti iz vsakeršnega čebelnega panja. Torej mislimo, da vsak umen čebelar lahko spozna veliko prednost in korist Dzierzonovega panja s premičnim satovjem.

Kakor pri umetno narejenih rojih, tako lahko delo je tudi pri drugih potrebah, na pr. kdor hoče slabe panje s čebelami iz močnih podpirati, ali kadar panj matico izgubi, kar se tolikokrat primeri, ali kadar hoče čebelar nepotrebne roje zabraniti, ker drugega ni treba, kakor nepotrebne matične celice izrezati i. t. d. Tu moramo opomniti, da tu in tam zelo razširjena misel, da panj, kteremu se je pokončala prva matična celica, tisto leto ne zleže več nove matice in ne roji, je napačna; pač pa je očitno, da se s tem roj za deset in tudi več dni zadržuje in večkrat popolno zabrani, ker dobra paša dostikrat jenjuje, torej tudi čebelam preide nagon do zaploda. Naj še tu opomnimo, da je najbolje, kadar dodajemo slabemu panju čebele, da jih ne vzamemo iz istega, ampak kakega sosednega čebelnjaka. Denejo se z

malo medom v kak hladen kraj, na pr. v klet, nekaj dni, potem se pa kar stresejo k slabemu panju. Da se bolj prijazno sprejmejo, dobro je oboje čebele poškopiti z iztisnjenim melisnim sokom, kteremu se prilije malo vode. Ni reči, ktera čebele bolj utolaži, kakor melisa, ktera raste skoraj povsod. Tudi je dobro panj za roje s tem zeliščem lahko namazati. Še enkrat pa vsem čebelarjem živo priporočamo, naj staro navado popuste, ter se poprimejo umne čebeloreje s premičnimi satniki, ker le tako prisilimo koristno živalco, da nam služi z večjim pridom in v večje veselje.

Ravnanje z gnojem.

Marsikteri kmet, stoječ pred svojim gnojiščem, iz kterega se izvaja gnoj, se tako zadovoljno smeje, ako je gnoj zelo gnil in masten; ali ko bi vedel, koliko ga lep, masten gnoj stane, potem bi imel več vzroka za jok kakor za smeh. Res je, da ima gnil gnoj boljši učinek kakor svež; ko bi pa imeli ves gnoj skupaj, ki je vsled dolgega ležanja segnil in zginil, potem bi bil učinek še ves drug, kakor je ta, ki se doseže z gnilim gnojem. Razven tega pa tudi ni ves gnoj postal masten; na straneh in po površju je suh in skoraj brez vsake vrednosti. In vendar ni treba, da bi to moralo tako biti.

Ne potrebujemo gotovega denarja; le z majhnim trudom moremo vse dragocene dele gnoja, ki sicer izpuhtevajo iz njega in okužujejo zrak, ohraniti in spraviti na polje. To sredstvo, ki nič ne velja, marveč zahteva le nekoliko dela, je prst; kolikor bolj črna in sprstena nastaja, tem boljša je. Vsak posestnik ima dovolj prsti za to reč. Ali odkopljemo kjerkoli kak majhen hribček, ali pa dobimo prst na obronkih njiv, na ktere jo meče oralo, tako da ležijo obronki vedno više kakor njiva. Na pomlad, ko so se tla otajala, po letu po žetvi in tudi v pozni jeseni se dobi marsikteri dan, ki se da porabiti za razkopavanje ali razoravanje zemlje in za navažanje na dvor. Prst se naloži blizu gnojišča na lepo narejen štirikoten kup in služi kot zaloga ob času, ko imajo ljudje in živina z drugim delom opraviti. Od tukaj se potem lahko vsak dan z lopato ali pa s pletenico spravi na gnoj, tako da je ta po priliki za palec na visoko pokrit. Če se to delo tudi ne zvrši vsak dan, dvakrat ali trikrat na teden pa naj se gotovo zgodi; toliko časa ima hlevska dekla ali pa hlapec vedno. To delo morejo opravljati tudi otroci ali pa kaka stara oseba, ki je v hiši in ne more več delati kaj drugega. Na straneh se gnoj namaže z omočeno zemljo, tako da je popolnoma tak, kakor kak kup zemlje.

Kak razloček je med gnojem, s kterim se ravna na popisani način, in med gnojem, ki ni pomešan s prstjo, ki je pa vendar redno zložen, dokazal je neki nemšk kmetovalec in učitelj s poskušnjami, ktere je objavil. On je našel, da izgubi hlevni gnoj, ako skoz 7 mesecev leži, na dušiku: ako je navadno zložen, nepotrošen, 23·3 %, ako je skladoma s prstjo potrošen, 2·2 %. Potem so se na precej težki ilovici delale z gnojem poskusnje pri sajenju krompirja. Poskušnje so pokazale naslednje: Negnojeno 100, gnojeno z navadno zloženim hlevnim gnojem 108, gnojeno z hlevnim gnojem, pomešanim skladoma s prstjo, 127·8. To je pač uspeh, ki poplača bogato mali trud in ki ne velja niti novca gotovega denarja. Kdor more izdati za umetni gnoj nekaj goldinarjev, dobi troške mnogotero nazaj, če prav porabi umetni gnoj. O tem bomo govorili drugikrat.

Gosp. Gl.

Znižanje zemljiškega davka.

(Govoril poslanec Povše v državnem zboru 18. dne maja t. l.)

V razpravi imamo zakon, na kterega rešitev že mnogo let čaka na stotisoče prebivalcev naše države, in sicer z nado in zavestjo, da po njem dobe olajšave od sedanjih trdih davčnih bremen, ktera so se jim naložila deloma v neopravičeni, previsoki meri. Moji tovariši predgovorniki so že pojasnjevali, za kaj se gre pri tem zakonu in kaj naj so po njem doseže; jaz si bom torej, naslanjaje se na te predgovore, izbral za svoj govor le glavni smoter celega zakona, saj se okrog tega suče vsa zadeva; jaz menim § 21., ki določuje, za koliko naj se zniža glavna davčna vsota, kajti kaj vse pomaga, če tudi morejo deželne davčne cenilne komisije znižavati ter uvrščevati na podlogi pritožb in dejanskih pogreškov v poprejšnji ocenitvi razne parcele v nižje vrste, če pa glavna davčna vsota za celo državo, oziroma za posamezne dežele ostane ista! Da bi se zemljiški davek zvišal, o tem pa ne misli nihče, tudi davčna uprava ni imela tega poguma, kajti vlada sama je že večkrat priznala, da je avstrijsko kmetijstvo v žalostnih gospodarskih odnošajih.

Vsak davek je občutljiv, ali toliko občutneje teži krivični davek, ki se mora plačevati, akoravno dotično podjetje ne daje pravega prihodka. Prav zaradi tega paragrafa se je zavlekel ves zakon za skoro 2 leti. Davčni odsek ni hotel in ni mogel vzprejeti izjave finančne uprave, ki je svojedobno pod Plenerjem v to svrhu hotela privoliti le pol milijona, potem $\frac{3}{4}$ milij., pod Böhmom $1\frac{1}{2}$ milijona.

Tudi sedajni finančni minister se ni hotel udati tirjatvi, da se glavna davčna vsota zniža vsaj za $2\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev. Le z večino enega glasu je davčni odsek vzprejel ponujeni odpust $1\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev. Manjšina davčnega odseka je vsled tega prijavila predlog manjšine, ki zahteva $2\frac{1}{2}$ milijona odpusta. Ta zahteva je bila povsem opravičena, kakor bom skušal dokazati tekom govora. Zahteva pa je bila tudi pohlevna in ne morem zamolčati začudenja, da se je tako zmeren predlog pobijal, ko so razni zastopniki zahtevali znižanje za 10 in več milijonov goldinarjev.

Iz česa pa je sestavljen čisti katastralni prihodek? Dva faktorja sodelujeta: troški za pridelovanje in izkupilo za pridelano blago. Ako je vladni računar vesten in se ozira na resnične dejanske razmere ter se vpraša, ali so danes še opravičeni oni nastavki za delavce, dninarje, hlapce, pa tudi razne obrtnike, ktere kmetijski gospodar potrebuje (na pr. kovač, kolar, sedlar, zidar, krojač itd.), našel bo, da so se plače, dneve pač pomnožile, delavnost pa zmanjšala. Tudi kmetovalci morajo trgovsko postopati, in morda smo avstrijski kmetovalci glede tega pač dokaj zamudili. Tvorničar pregleda, prevdari ter preračuni vse odnošaje, ali so mu na razpolago delavske moči po nizki ceni itd. in, ako ne najde teh razmer, ne prične obrta, ali pa ga opusti. Mi kmetovalci pa tega ne moremo tako storiti, ampak smo odvisni od dejanskih razmer; mi smo tudi bolj navezani na zemljo svojih dedov, ktero ljubimo in obdelujemo tudi do skrajne sile.

Drugi faktor je izkupilo za blago in to se ravna po svetovnih kupčijskih razmerah in tržnih cenah. Če pregledamo te, takoj razzodimo, da tudi ta faktor ne valja več v isti velikosti, kakor pred 15. in 20. leti.

Pri ocenitvi se je v prvi vrsti oziralo na žitne cene, in kakšne so te sedaj? V desetletju 1852. do 1861. je veljal vagan pšenice v Avstriji 5 gld. 67 kr., v desetletju 1862.—1871. 5 gld. 22 kr., in celo povprečni račun za 50 let, in sicer od 1822.—1871. l. kaže, da je veljal

vagan pšenice 4 gld. 19 kr. Danes pa velja vagan le nekaj nad 3 gld.

Na Kranjskem so vzeli v račun pri ocenitvi vagan pšenice po 4 gld. 89 kr., sedaj pa velja le 3 gld. 10 kr. Akoravno je žitna cena kmalu po l. 1880. padla, so morali kmetovalci plačevati zemljiški davek, kakor jim je bil odmerjen na podlogi prejšnjih višjih žitnih cen. Ali se je potemtakem čuditi, da so avstrijski kmetovalci željno pričakovali roka, da se zemljiški kataster zopet pregleda!?

Pa oglejmo si še nekatere tržne cene za druge kmetijske pridelke, da se ne bode reklo, da se oziramo le na nižje žitne cene. Vprašam le, kam je zginilo nekdanje tako razširjeno in sloveče avstrijsko lanarstvo? Predivo je padlo v ceni za toliko, da se pri današnjih dragih delavskih močeh lanarstvo več ne izplačuje. Kako je pa s ceno za naš les? Ocenili so naše gozde, osobito na Kranjskem in Goriškem, zaradi bližnjega Trsta visoko, ker so kazali na to, da imamo kar blizu doma dober trg za les, deske, stavbeni les itd. A sedaj iste cene ne veljajo več, kajti iz daljnjih Karpat, iz Ogerske in Galicije prihaja v Trst na stotine vagonov lesa iz tamošnjih gozdov, ker so železnice privolile neverjetno nizke vozne cene; tako se za vagon lesa plača voznine iz Galicije do Trsta 110 gld., dočim velja voznja iz Kranjske, ktera je pred durmi Trsta, 64 gld.

(Dalje prihodnjič.)

Iz podružnic.

Iz Rovt. Kmetijska podružnica v Rovtah nad Logatcem je imela 3. dne maja t. l. svoj redni občni zbor. Med drugimi točkami dnevnega reda je bila na vrsti tudi volitev novega načelnika, ker se je nje prejšnji načelnik preč. gospod Janez Možina, tukajšnji župnik, odpovedal. Podružnični odbor se temu gospodu za njegov trud in skrb, ki ga je imel kot načelnik skozi tri leta, tem potom prisrčno zahvaljuje. Občni zbor je izvolil potem soglasno blagorod. gosp. Ignacija Gruntarja, c. kr. notarja v Ribnici in posestnika na Petkovcu pri Rovtah, svojim novim načelnikom. Njegov namestnik je ostal g. poštar in posestnik Iv. Mazi, tajnik pa A. K. Sežun, učitelj tukaj. — Naš podružniški vrt — drevesnica — šteje sedaj 3500 cepljenih visokodebelnatih drevesec. Vsa drevesnica je lepo in pravilno uravnana in obdelana, kar je stalo mnogo truda in denarja. Letni račun je pokazal dohodkov 32 gld. 37 kr., troškov pa 44 gld. 13 kr., torej primanjkljaja 11 gld. 76 kr. Udov je sedaj le 21.

Razne reči.

— Mehka, pa rumena endivija se pridelava, ako se primerno gosto seje uže meseca junija, potem se enkrat okoplje in dobro opleve; potem se pusti, da raste brez vsakega oskrbovanja. Leha naj leži proti severu ali jugu. Najbolje ji ugaja popoldansko solnce.

— Kumare hitro ozelene, ako jih prej 48 ur namočiš v dobro laško olje.

— Prijateljem cvetic, kteri goje razne vrste pelargonij in fuhsij, se priporoča mesec junij kot najbolj primeren čas za presajanje in pomnoževanje teh najhvaležnejših naših sobnih cvetic. Premladi poganjki fuhsij in pelargonij, ktere smo dobili od meseca februarja, pa do junija, so dosedaj dorastli nad 3 cm; premladi potaknjenci se kaj neradi primejo. Najboljša prst za tako saditev je prst z zelnika. To je treba pre-

sejati in ji primešati $\frac{1}{4}$ vodnega peska. Novo vsajeni potaknjenci naj bodo vsaj 10 dnij v senčnem kraju. Zalivajo naj se po 2krat na teden.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 109. Naša vas ima pašnike, ki so se vpisali v nov kataster za gozd. Ker imamo radi tega mnogo sitnostij, želimo izposlovati, da bodo te parcele zopet vpisane za pašnike. Ker ne vemo, po kateri poti je to mogoče doseči, prosimo pojasnila. (J. B. na H.)

Odgovor: Sedaj takoj to ni mogoče, a ravno sedaj se razpravlja v državnem zboru ta zadeva, in na podlogi zakona, ki bo kmalu izšel, bo občini mogoče prositi, da se gozdne parcele, ki so bile vpisane v starem katastru, zopet prepíšejo za pašnike. Kadar pride ta čas, ne zamudimo v „Kmetovalcu“ opozoriti na to.

Vprašanje 110. V drevesnici mi delajo miši grozno škodo; pokončale so mi celo večletne pritlikovce. Ali je kako sredstvo pregnati miši iz drevesnice? (A. T. v C.)

Odgovor: Miši se preganjajo s strupom ali z lovljenjem v pasti. Nikakor pa učinek ni hiter, in treba je imeti mnogo potrpljenja in vztrajnosti. Vprašanje pa je, če so te miši navadne in niso krčice (voluhariji), ktere je še veliko teže pregnati. Svetovali bi Vam tudi poskusiti z Löfflerjevim bacilom, kteri se mišim vcepi, da se okužijo in poginejo na vročini (mačuhu, tifuzu). Glede tega dobite vsa pojasnila in tudi cepivo pri c. kr. kmetijskem kemijskem poskušališču na Dunaju.

Vprašanje 111. Ktera kokošja pasma „dorking“ ali „plymouth-rocks“ je bolj priporočena? (T. W. v D.)

Odgovor: To je zavisno od krajevnih in gospodarskih razmer, vendar se sme v obče trditi, da je plimetovka sploh izmed najboljših pasem. Angleži smatrajo dorkingovko za neko angleško posebnost ter so ponosni na teže teh kokošij. Dorkingovke so „namizne kokoši“ prve vrste, ker kaj hitro nastavijo mnogo mehkega, sočnega in okusnega mesa, zrastejo hitro ter se dajo prav dobro spitati. Za nesenje jajec pa jih ni posebno priporočati; valijo pač zanesljivo in tudi vodijo dobro. Mladi piščanci se sicer hitro obrasto, vendar so mehkužni, zlasti jim škoduje mrzla vlažnost. — Plimetovka so vzgojili v Ameriki, kjer je najbolj razširjena in priljubljena. Kokoši te pasme dajejo izvrstno pečenko, so utrjene, se lahko dajo vzrejeti in pridno nesó, zlasti po zimi. Mladi piščanci se dobro in hitro redijo, toda hočejo biti zunaj na planem in na paši.

Vprašanje 112. Pošljem Vam črva, ki nam silno izpodjeda čebulo; najprvo se loti čebulice same, vsled česar cela rastlina usahne. Kteri škodljivec je to in kako naj ga zatiramo? (T. W. v D.)

Odgovor: Poslani črv je ličinka čebulne muhe (musca ceparum) in je škodljiva, pa jo je težko zatirati. Najbolje je vsako napadeno čebulno rastlino takoj izpuliti in jo pokončati, drugače se iz ličink zopet zaplode in razmnože muhe. Napadene rastline se spoznajo na ovenelih in rumenih listih.

Vprašanje 113. Pri nas je mnenje, da je dobro pokladati kravama surovo kisló zelje, potreseno z otrobi. Tudi jaz sem svojim dvema kravama pokladal po dvakrat na dan po dve dobri perišči takega zelja, in sicer mesec pred otelevitvijo. Po otelevitvi sta pa imeli kravi manj mleka in slabše kakor poprej. Ali je kisló zelje temu vzrok? (J. K. v D.)

Odgovor: Zdravo kisló zelje ni škodljiva krma, a kakor se pri nas običajno to zelje hrani, t. j. v odprtih kadeh, naredi se zlasti proti pomladi v njem precej maslene in kisve kisline, kteri zdravju nista ugodni, povzročata v mleku slab okus in zmaujšata tudi njega množino.

Vprašanje 114. Ali bi bilo koristno škropiti jablane, hruške, češplje in splch sadno drevje z modro galico? Ali bi morda to ne škodovalo? (A. G. v B.)

Odgovor: Tako škropljenje sadnemu drevju prav nič ne škoduje, temveč je na vsak način le koristno, ker je na vsakem drevju polno raznovrstnih gliv, ktere galica utegne uničiti. Naravnost priporočeno je pa škropljenje češpljevega drevja, žegar listje zelo boleha za glivičnimi boleznimi, proti katerim je treba kaj storiti. Češplje škropite prvič takoj sedaj in potem čez kake štiri tedne zopet.

Vprašanje 15. Ali je boljše bika tolči ali rezati? (I. O. v S.)

Odgovor: Edino pravo je bika rezati, ker je to najhitreje zvišeno, povzroči malo nevarnosti in najmanjše bolečine živali. Tolčenje je pa silno neusmiljeno trpinčenje živali, ktero bi se moralo kaznovati; vrhu tega je pa silno nevarno, kajti po takem ravnanju se lahko razvijo hude bolezni.

Vprašanje 116. Ali je res, kar nekteri trdijo, da je po stelji jelovega drevja žito rado snetjavo? Ali se to da znanstveno utemeljiti? (I. B. na H.)

Odgovor: To ni res in se ne da utemeljiti, kajti potem bi po planinskih krajih, kakor na pr. na Gorenjskem, Koroškem, Tirolskem i. t. d., koder rabijo skoraj izključno tako steljo, imeli vse žito snetjavo. Snetjavost je glivična bolezen, ki pride s semenom na njivo in se zanesljivo prepreči, če se seme poprej namoči v vodi, v kateri je bila raztopljena bakrena galica.

Vprašanje 117. Večkrat sem uže slišal, da ima tisti pravico do svojega lova, ki ima skupaj 100 oralov posestva. Jaz imam 160 oralov skupaj in še 20 posebej; ali smem sam po svojem loviti? (S. H. v Z.)

Odgovor: Ne, kajti § 5. ces. patenta s 7. dne marnca 1849. l. slove: Vsakemu posestniku zvezane zemljiške celote, obsegajoče najmanj 200 oralov (115 hektarov), se dovoljuje izvrševanje lova na tej lastni zemljiški celoti.

Vprašanje 118. Pri nas je letos toliko prstnih bolhačev, ki oglojejo skoraj vso zelenjad, da skoraj ne bo mogoče zelja odgojiti. Vse, kar smo poskusili, je bilo zastonj. Kaj naj počnemo, da zatremo bolhače? (O. graf Ch. v P.)

Odgovor: Bolhači, katerih je veliko vrst, so sila škodljivi mrčesi vrtnarskim in kmetijskim rastlinam, zato je tudi literatura o tem škodljivcu jako obsežna. Prof. Erjavec je v svoji izborni knjigi „Naše škodljive živali“ skrbno vse zabeležil, kar priporočajo razni pisatelji proti bolhačem. Ta sredstva navajamo niže doli, prej pa objavimo novejši način zatiranja bolhačev, ki ga priporočajo ameriški kmetovalci: En „bushel“ (= 0 36 hl) svežega apna iz plinarne, en „bushel“ neugašene apnene moke, šest „pounds“ (1 pounds = 0 45 kg) žvepla in 10 „pounds“ saj se dobro skupaj pomeša in vse tako zdrobi, da je fina moka. Ta zmes se rano v jutro potrese po rastlinah, dokler so še rosne. Če bolhači ne izginejo, se to postopanje ponovi. — Prof. Erjavec pa piše: Kadar se bolhači pokažejo po semenskih gredicah, polivaj jih zjutraj z vodo in potem jim iz desak ali iz šesarkoli naredi senco, in bolhači se bodo umaknili na sonce. Zato bi bilo menda tudi dobro, sajenice vzgajati na vlažnem in osojnem svetu. Kadar začne seme kaliti, posiplji gredice s suhim in zmetim kurjakom ali golobjakom, ako tega ni, tudi s konjskim gnojem ali pa s premogovim pepelom. Tudi potresanje z mezdrom, ki jo strojarji zgulijo s kože, predno jo denejo v stroj, hvalijo nekteri, kot dober pomoček. Strugotine (oblance) pomoči v vročem karanu in jih razpoloži po gredicah. Za posip je neki prav dober suh cestni prah, ki se po kakem dežju, ali zjutraj ob rosi potrese po sajenicah. Ako ni dežja ali rose, poškopri poprej gredice. Zjutraj ali zvečer polivaj sajenice s pelinovo vodo, ki si jo napraviš, ako pest (prgišče) pelina poliješ z vedrom vrele vode in pustiš da se dvanaest ur v njej namaka.

Prav dobro je tudi, ako sajenice (presad), predno jih presadiš, pomočiš v to vodo in jih pustiš kakih osem ur na hladu v njej; samo korenine se ne smejo v vodi močiti. Pravijo, da na take sajenice bolhači ne grede. Ako bi jih pa kmalu potem, ko so prišle v zemljo, opral močen dež, treba bi jih bilo škropiti še s to vodo.

Gospodarske novice.

* † **Gospod Josip Skofic**, c. kr. sodni pristav v Velikih Laščah ter ud naše družbe, je umrl 18. dne t. m. v Ljubljani. — 25. dne t. m. je pa umrl gospod **Josip Kratky**, posestnik v Podgori pri Št. Vidu nad Ljubljano in družben ud. — Naj počivata v miru!

* † **Umrj** je meseca maja t. l. naš večleten ud **Martin Leskovec**, posestnik in vzgleden kmetovalec v Rovtah. Naj v miru počiva!

* **Na družbeni občni zbor**, ki bode v četrtek, 11. dne junija t. l., še enkrat opozarjamo p. n. gg. družbene ude. Od nekd je bila družba opozorjena na neprikladnost tega dneva, ker se ta dan obhaja osmina po sv. Rešnjem Telesu. Žal, da se je to prepozno domislilo, ko ni več bilo mogoče zbora prestaviti.

* **Državna štipendija** za obisk živinozdravniške šole je razpisana med uradnimi vestmi današnje številke. Kolekovane (50 kr) prošnje, naslovljene na c. kr. kmetijsko ministerstvo, je izročiti naši družbi do 15. dne junija t. l.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Vabilo gospodom družabnikom c. kr. kmetijske družbe kranjske

na OBČNI ZBOR,

ki bode v četrtek, 11. dne junija 1896. l., ob 1/2 9. uri dopoldne v dvorani mestne hiše v Ljubljani.

VZPORED:

- 1.) Prvomestnik prične zborovanje.
- 2.) Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1895.
- 3.) Predložitev družbenega računa za leto 1895. in proračuna za leto 1897. (Račun in proračun se pošljeta gg. družabnikom še o pravem času, razpčložena sta pa v nadroben pregled v pisarni kmetijske družbe.)
- 4.) Volitev družbenega podpredsednika, ker je minula triletna doba dosedanjega podpredsednika.
- 5.) Volitev osmih odbornikov namesto po družbenih pravilih izstopivših gospodov O. Detele, deželnega glavarja in grajščaka, V. Golla, c. kr. višjega gozdarskega svetnika, A. Fola-kovskega, c. kr. okrajnega živinozdravnika, J. Franketa, c. kr. profesorja, Iv. Lenarčiča, posestnika in deželnega poslanca na Vrhniki, Fr. Witschla, deželnega nadinženirja, dr. M. pl. Wurzbacha, odvetnika, in J. Žirovnika, nadučitelja v Šentvidu.
- 6.) Volitev dveh računskih preglednikov za triletno dobo namesto po pravilih odstopivših gospodov Karola Žagarja, deželnega blagajnika in Frančiška Trillerja, dež. rač. oficijala.
- 7.) Poročila in predlogi odborovi.
- 8.) Poročila in predlogi podružnic.
- 9.) Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 15. dne maja 1896.

Ivan Murnik s. r.,
predsednik.

Gustav Piro s. r.,
tajnik.

Razglas

o oddaji modre galice za škropljenje trt v letu 1896.

Podpisana družba bo tudi letos modro galico za škropljenje trt oddajala po znižani ceni, in sicer tistim vinogradnikom, ki se pravočasno zglase zanjo in ki se zavežejo:

1.) plačati galico uže naprej, oziroma takoj po prejemu, po 22 kr. kilogram z zavojem vred;

2.) prežete galice ne prodajati z dobičkom naprej.

Ta pogoja veljata za one, ki naroče galico neposredno pri družbi.

Častita predstojništva podružnic, ktera mislijo naročiti galico skupno za svoje ude, naj stopijo v dogovor neposredno z družbo.

Opomnja: Od galice se plača na železnici le polovica vzne. — Upanje je, da bo vis. deželni odbor tudi letos prevzel troške za prevažanje galice iz Ljubljane do podružnic; zato je udum ugodneje, galico naročiti skupno potom podružnice.

Tisti, ki galice ne plačajo precej po prejemu in s kterimi se družba glede plačila ne pogodi posebej in drugače, plačati bodo morali po 6% zamudnih obrestij.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

V Ljubljani, 15. dne aprila 1896.

Razpis štipendije.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo je z odlokom z 22. dne decembra 1895. l., štev. 24.337/3774., semkaj naznanilo, da je prosta državna štipendija na c. in kr. živinozdravniškem zavodu na Dunaju v znesku letnih 300 gold. za enega slušatelja iz Kranjskega in da se ta štipendija odda pričeni s šolskim letom 1896/7.

Prosilci za to štipendijo naj svoje prošnje, opremljene z rojstnim in krstnim listom, potem z ubožnim listom in s šolskim spričalom ter naslovljene na c. kr. kmetijsko ministerstvo, pošljejo glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani

do 15. dne junija t. l.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 19. dne maja 1896.

Vabilo

k občnemu zboru podružnice c. kr. kmetijske družbe v Begunjah, ki bode v nedeljo, 31. dne maja popoldne po večernicah v šoli.

VZPORED:

- 1.) Poročilo o delovanju podružnice in o računih.
- 2.) Predlogi za občni zbor v Ljubljani.
- 3.) Volitev podružničnega zastopnika za občni zbor v Ljubljani.
- 4.) Posamezni nasveti.

Kmetijska podružnica v Begunjah (Gorenjsko),

17. dne maja 1896.

Val. Zavrl s. r., načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Čatezu, ki se bo vršil 7. dne junija t. l. v šolskih prostorih.

VZPORED:

- 1.) Poročilo tajnikovo o delovanju v trtnici in drevesnici.
- 2.) Posamezni nasveti za občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Anton Zagorjan s. r.,
načelnik.

Peter Pogačnik s. r.,
tajnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice mokronoške, ki bo v petek, 5. dne junija, ob 9. dopoldne v Mokronogu v gostilni pri „Stari pošti“.

VZPORED:

- 1.) Predlogi za občni zbor.
- 2.) Volitev 2 zastopnikov podružnice pri občnem zboru.

Grof Barbo s. r., načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Kostanjevici, ki bode 5. dne junija t. l. ob 3. uri popoldne v župnišču.

Vzpored se bode vršil v zmislu § 32. družbenih pravil.

Kmetijska podružnica v Kostanjevici,

25. dne maja 1896.

Damijan Pavlič s. r., načelnik.

Vabilo

na občni zbor kmetijske podružnice v Horjulu, ki bode v nedeljo, 7. dne junija t. l. popoldne ob 3. uri v šolskem poslopju,

VZPORED:

- 1.) Poročilo o stanju in delovanju podružnice.
- 2.) Predložitev računov.
- 3.) Razgovor o splošnjem napredku v kmetovanju.
- 4.) Nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse ude

Horjul, 15. maja 1896.

Fr. Dolinar s. r., načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice zatičenjske, ki bo v nedeljo, t. j. 7. dne junija, ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju v Št. Vidu pri Zatičini.

Št. Vid pri Zatičini, 22. dne maja 1896.

Štefan Jaklič s. r., načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice za Poljansko dolino, ki bode v nedeljo, 7. dne junija t. l., ob 1/4. uri popoldne v hiši Andreja Šraja v Gorenjivasi, št. 27.

VZPORED:

- 1.) Poročilo o delovanju podružnice.
- 2.) Poročilo o računih.
- 3.) Predlogi za občni zbor v Ljubljani.
- 4.) Volitev podružničnega zastopnika za občni zbor v Ljubljani.
- 5.) Slučajnosti.

Odbor kmetijske podružnice za Poljansko dolino,

24. dne maja 1896.

Andrej Šraj s. r., načelnik.

Vabilo

k srečkanju, ktero priredi kmetijska podružnica kovorska 7. dne junija ob 4. uri popoldne v Bistrici pri g. Aljančiču.

Čisti dobiček je namenjen v nakup kmetijskih strojev.

Prostovoljne dobitke sprejema hvaležno odbor.

K mnogobrojni udeležbi vabi

Kmetijska podružnica v Kovorju.

Za odbor: **Mih. Debelak.**

V a b i l o

Farna podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske v Št. Vidu pri Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 7. dne junija t. l. popoldne po cerkvenem opravilu v šoli.

V Z P O R E D :

- 1.) Razgovor o podružničnih zadevah.
- 2.) Predlogi za glavni zbor c. k. kmetijske družbe.

K temu zboru uljudno vabim vse ude

J. Žirovnik s. r., načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Dobropoljah, ki bode v nedeljo, 7. dne junija popoldne ob 4. uri v prostorih bralnega društva.

V Z P O R E D :

- 1.) Poročilo o drevesnici.
- 2.) Poročilo o računih.
- 3.) Volitev odbora.
- 4.) Volitev odposlanca k občnemu zboru kmetijske družbe v Ljubljani.
- 5.) Slučajnosti.

V Dobropoljah, 28. dne maja 1896.

Josip Šteh s. r., načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Izlakah pri Zagorju, ki bode 7. dne junija popoldne ob 4. uri v Toplicah (Galleneg).

Vzpored se bode vršil v zmislu § 32. družbenih pravil.

Jožef Prašnikar s. r., načelnik.

V a b i l o

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Metliki, ki bode 7. dne junija t. l. ob 4. uri popoldne v metliški šoli.

V Z P O R E D :

- 1.) Poročilo o podružnični trtnici in drevesnici.
- 2.) Polaganje računov.
- 3.) Volitev treh pregledovalcev računov.
- 4.) Posvetovanje o 3., 5. in 6. točki § 32. družbenih pravil.
- 5.) Razni drugi nasveti in predlogi.
- 6.) Sprejemanje novih udov.

P. n. gg. udje se prosijo, da se vsi vdeležijo občnega zbora. Druga vabila se ne bodo razpošiljala.

Anton Rajmer s. r., načelnik.

Št. 40.

N a z n a n i l o.

Kmetijska zadruga v Dolini pri Trstu naznanja, da bode tudi letos oddajala svojim udom modro galico (vitrijol) po znižani ceni, in sicer po 23 kr. kilogram. Oni udje, ki so z letnino še na dolgu, naj jo takoj poravnajo, sicer se ne bo nanje ozir jemal, ne pri oddaji galice, ne pri rabi trtnih škropilnic.

Kmetijska zadruga v Dolini pri Trstu,
25. dne maja 1896.

Ivan Sancin s. r., predsednik.

Št. 7451.

R a z g l a s.

Na podstavi člena 5. z nemško državo sklenjenega dogovora o živinskih kugah s 6. dne decembra 1891. l. in točke 5. k temu dogovoru spadajočega končnega zapisnika (drž. zak. št. 16. iz

l. 1892.) ministerstvo za notranje stvari dotlej, dokler se ne ukaže drugače, brezpogojno prepoveduje uvažati govejo živino v kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane, iz naslednjih zapornih ozemelj nemške države, v katerih je razširjena plučna kuga, in sicer:

- 1.) Iz vladnih okrajev Stettin, Devin, Arnsberg Kolin in Cahe, v kraljevini Pruski;
- 2.) iz vladnega okraja Spodnje Bavarsko v kraljevini Bavarski;
- 3.) iz okrožnega glavarstva Lipsko v kraljevini Saksonski;
- 4.) iz vojvodine Anhaltske;
- 4.) iz kneževine Reuss starejši rod

Ta prepoved stopi na mesto prepovedi, izdane vsled razpisa ministerstva za notranje stvari z 12. dne aprila 1896. l. št. 12.162., oziroma s tuuradnim razglasom s 16. dne aprila t. l., 6059.

To se na podstavi razpisa visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari z 9. dne maja 1896. l., št. 16.011., daje na znanje z dodatkom, da se prestopki te brezpogojne uvozne prepovedi kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51., oziroma po § 46. občnega zakona o živinskih kugah in k temu zakonu izdanega izvršitvenega ukaza, drž. zak. št. 35. in 36. iz leta 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 14. dan maja 1896.

Št. 7454.

R a z g l a s.

Ker je glasom uradnih poročil kuga v gobcu in na parkljih v ogerskih komitatih Orava, Gemer, Malí Hont in Hont, kakor tudi v ozemlju kraljevega svobodnega mesta Novi Sad, popolnoma ponehala, zatorej deželna vlada razveljavlja zoper omenjena ozemlja vsled razglaša s 26. dne marcija t. l., št. 4954., izdano prepoved ter zopet dovoljuje uvažati prežvekovalce iz teh ozemelj na Kranjsko.

Ker se je iznova vnela kuga v gobcu in na parkljih v ozemlju kraljevega svobodnega mesta Sopron in ker je dospel okužen svinjski transport iz komitata Liptov, zatorej se preklicuje s tuuradnim razglasom z 8. dne aprila t. l. št. 5640., glede mesta Sopron izdana olajšava ter se prepoveduje uvažati parkljasto živino vseh vrst iz tega mestnega ozemlja in iz komitativ Sopron in Liptov.

Ta razglas se dotika občnih določil, veljajočih glede uvažanja goveje živine iz zaprtega komitata Orava, v katerem je razširjena plučna kuga.

Gledé svinjske kuge je glasom telegrafičnih naznanil dognano, da je ta kuga razširjena v kraljevih ogerskih svobodnih mestih Nagyvárad, Szatmar in Szekesfehervár, kakor tudi po kraljevih komitatih Hajdu, Moson, Szatmar in Tolna. Deželna vlada zatorej razteza s tuuradnim razglasom s 26. dne marcija t. l., št. 4954., izdano brezpogojno prepoved gledé uvažanja prasičev odslej tudi na zgoraj navedene kraljeve ogerske mestne okraje in komitate.

Določila tega razglaša gledé dopustnosti uvažanja prežvekovalcev kakor tudi gledé prepovedi uvažanja prežvekovalcev in prasičev stopijo v moč s

15. dnevom maja 1896. l.

in prestopki uvoznih prepovedij se kaznujejo po zakonu s 24. dne maja l. 1882., drž. zak. št. 51., oziroma po § 46. občnega zakona o živinskih kugah in k temu zakonu izdanega izvršitvenega ukaza, drž. zak. št. 35. in 36. iz leta 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 14. dne maja 1896.

Št. 7515.

R a z g l a s.

C. kr. namestništvo gorenjeavstrijsko je zaradi večkratnega zanesenja svinjske kuge po pošiljatvah prasičev iz Kranjske prepovedalo z odlokom z 8. dne maja 1896. l., št. 8017., nadaljno uvažanje živih prasičev iz Kranjske v Gorenjo Avstrijo.

To se naznanja ter se dostavlja, da se prestopki kaznujejo po § 45. zakona s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 15. dne maja 1896.

Št. 7784.

Razglas.

Ker je glasom zadnjega izkaza o živinskih kugah svinjska kuga razširjena v političnih okrajih Gradec (okolica), Voitsberg, Ptuj in Celje vojvodine Štajerske, ker se je dalje ta kuga pri prasičji pošiljavi, ki je bila v Št. Jurju (okraj Celje) naložena in na razkladbeni postaji Litija izložena, dokazala pri dveh prasičih, ker je naposled svinjska kuga razširjena tudi v občini Kastav v primorskem okraju Volovsko, kamor je bila zanesena iz Hrvaške, zato je deželna vlada dotlej, dokler se ne ukaže drugače, v ta namen, da se ne zanesa svinjska kuga v našo deželo, brez izjeme in brez ozira na živo težo prasičev prepoveduje uvažati ali goniti prasiče iz zgoraj navedenih okrajev Štajerske, kakor tudi iz primorskega okraja Volovsko na Kranjsko.

Prestopki te prepovedi, ki stopi v veljavnost tisti dan, ko se razglasi v novinah „Laibacher Zeitung“, se kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. leta, drž. zak. št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 20. dne maja 1896.

Št. 7861.

Razglas.

da je uvažanje živih prasičev s Kranjske na Koroško in Zgornje Avstrijsko omejeno.

C. kr. deželna vlada na Koroškem je glasom razglasa z 19. dne maja 1896. l., št. 6321., dotlej, dokler se ne ukaže drugače, prepovedala uvažati s Kranjske na Koroško za trgovino določene žive prasiče (takozvane prasiče za pitanje in mlade, od sesca odstavljene prasiče).

Dopuščeno pa je uvažati pitane prasiče z živo težo najmanj 120 kilogramov iz takšnih političnih okrajev na Kranjskem, ki so prosti svinjske kuge in prasičje rdečice.

Uvažati pa se smejo takšni prasiči samo po železnici in izkladati samo na železničnih postajah Št. Mohor, Celovec, Špital, Št. Vid, Beljak in Wolfsberg, kjer jih ogledajo dotični c. kr. okrajni živinozdravniki, oziroma mestni živinozdravnik v Celovcu.

Na drugih železničnih postajah jih je dopuščeno izkladati samo s prejšnjim dovoljenjem pristojnega c. kr. okrajnega glavarstva, a to dovoljenje si mora stranka izprositi za vsak slučaj posebej.

Nasproti pa je c. kr. deželno namestništvo v Lincu glasom razglasa z 8. dne maja 1896. l., št. 8017., dotlej, dokler se ne ukaže drugače, prepovedala uvažati žive prasiče z vse Kranjske na Zgornje Avstrijsko.

To se razglša v nadaljno ravnanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 22. dne maja 1896.

Št. 7890.

Razglas.

Glasom uradnih naznanil se je prikazala svinjska kuga zdaj tudi v veliki županiji Požega in v občini Velika Gorica (prej Kossanac) na Hrvaškem.

Zategadelj se uvažanje prasičev iz Požega iz vsega okraja Velika Gorica, velike županije Zagreb na Kranjsko brez izjeme in brez ozira na živo težo prasičev prepoveduje.

To se razglša z dodatkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 22. dne maja 1896.

Št. 8037.

Razglas.

F. se je z vtihotapljenimi hrvaškimi prasiči zanesla svinjska kuga v občin političnega okraja Novo Mesto (Rudolfovo), zato je deželna vlada dotlej, dokler se ne ukaže drugače, na podstavi § 4. ministerskega ukaza z 9. dne junija 1895. leta, drž. zak. št. 79, prepoveduje izvažanje živih prasičev iz političnega okraja novo-meškega in njih uvažanje v ta okraj, razven tistih prasičev, ki se uvažajo po železnici in so določeni za to, da se takoj zakoljejo.

Ker je dalje dokazano, da se je svinjska kuga po prasičih, naloženih in odposlanih na postajah dolenskih železnic in v Ljubljani, zanesla na Zgornje Avstrijsko, Štajersko in naposled tudi na Tirolsko, zato je deželna vlada brezizjemno prepoveduje nalagati in po železnici odpošiljati prasiče na postajah do'enske železnice Straža, Novo Mesto, Mirna peč, Trebnje, Velika Loka, Št. Lovrenc, Radohova vas, Št. Vid pri Zatičini, Zatičina, Višnja gora in Zalna, nasproti je pa dotlej, dokler se ne ukaže drugače, še dopuščeno na vseh drugih železničnih postajah dolenskih železnic in drugih železnic na Kranjskem nalagati in s Kranjske izvažati pitane prasiče z živo težo najmanj 120 kilogramov v tiste dežele, ktere proti izvažanju prasičev s kranjske še niso zaprte. Prepovedano pa je, nalagati in odpošiljati prasiče za pitanje, oziroma za drugo rabo namenjene, ki imajo manj žive teže nego 120 kilogramov.

V okraju Novo Mesto je dotlej, dokler se ne ukaže drugače, kakor doslej najstrože prepovedano goniti prasiče na semnje, prasiče rezati (skopiti) ali jih goniti in prodajati od vasi do vasi; v okraju samem se smejo prasiči samo na vozovih prevažati.

Prestopki določil tega razglasa, ki stopijo v veljavnost tisti dan, ko se razglasijo, se kar najstrože kaznujejo po zakonu z 24. dne maja 1892. l., drž. zak. št. 79.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 26. dne maja 1896.

Listnica uredništva.

A. K. v K. Poslana moka ni mavec, ampak lapor. Poskušajte morete sami narediti. Vlijte na to moko žveplene kisline (vitrijo-lovega ali hudičevega olja) in videli boste, kako se zmes peni, kajti moka je večinoma ogljikovokislo spno. Če pa vlijete žveplene kisline na mavec, se nič ne peni. — Da ima laporjeva moka tudi učinek na rast detelje in trave, je brezdvomno, saj se lapor tudi rabi kot gnojilo.

J. P. na M. Če se zaradi meje ne morete poravnati z lepo, potem preostaja le tožba. Če veste, da imate prav, ni se Vam bati tožbe, ker troške plača nasprotnik. Mi Vam svetujemo postaviti firmene po zapriseženem geometru na podlogi katastralne mape ter se pustiti tožiti, kajti v takem slučaju je stališče toženega dokaj lažje nego stališče tožitelja, ker mora ta skrbeti za vse dokaze, toženi jih pa le izpodbija, kar je veliko lažje.

M. Š. v P. Iz poslanega popisa se ne da posneti bolezni Vaših prasičev, ktera pa skoraj gotovo ni nič nevarna.

T. W. v D. Ker ne vemo, kaj so „vlečenci“, zato ne moremo odgovoriti na Vaše vprašanje. Sicer je pa cepljenje trt obširno popisano v letošnjih številkah „Kmetovalca“.

G. P. v M. Mehove za žveplanje trt dobite pri tvrdki Živic in drugovi v Trstu, ktere inserat je v listu.

F. R. v D. „Divje trte“, ktere Vi mislite, niso sposobne podloge za cepljenje.

J. O. v S. Ker nam ni znano kaj je „črničevje“, zato ne moremo odgovoriti na Vaše vprašanje. — Divji kostanj se običajno sadi jeseni; ako ga sadite spomladi, ga morate poprej pustiti, da požene kal. — Jagnjeta se sadijo s potaknjenci, kakor vrbe. — Pereči ogenj pri prasičih je kužna bolezen, proti kateri ni nič po-četi, temveč je treba le žival varovati pred njo. Varuje se s hladnim in snažnim hlevom in s kislom krmo, na pr. s pokladanjem-kislega mleka in nezrelega sadja. Vrhu tega naj so prasiči po-možnosti na planem in naj se jim da prilika kopati se.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inzerat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 3.

Št. 10. V Ljubljani, 31. maja 1896. Leto XIII.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 30. maja 1896. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja, novo blago gld. 32.— kr. do gld. 34.— kr.; nemška detelja (Lucerna) gld. 40.— kr. do gld. 50.— kr.; gorenjska repa gld. 36.— kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 11.50 kr.; konopno seme gld. 13.25 kr. do gld. 13.50 kr.; kuminovo seme gld. 30.— kr. do gld. 31.— kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 8.— kr.; rudeči Hrvat gl. 7.— kr.; prepelihar (koks) gld. 9.— kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj.)

Suhe češplje: v dimu sušene gld. 14.— kr. do gld. 15.— kr. brez dima sušene gld. 17.— kr. do gld. 18.— kr.

Orehi domači: gld. 12.— kr. do gld. 13.— kr.

Ježice nove: gld. 4.75 kr. do gld. 5.— kr. za 100 klgr.

Med: od gld. 24.— kr. do gld. 25.— kr.

Kože: Goveje, težke nad 40 kg po gld. 33.— kr. do gld. 35.— kr.

„ težke od 30 do 40 kg „ „ 27.— „ „ 28.— „

„ lahke „ „ 28.— „ „ 29.— „

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 31 kr. klgr.)

Telečje kože: 55 kr. za kg.

Kozličeve kože po gld. 1.— kr. do gld. 1.05 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 28 kr. za kg.

Druge vrste 15 do 20 „ „ „

Kože lisic po gld. 3.75 do 4.—

„ kun „ „ 8.— „ 9.— za par.

„ diburjev „ „ 2.— „ 2.50

„ vidr „ „ 7.— „ 8.—

Kože zajcev po 15 do — gld. za 100 komadov.

Pepelika (potoši) po gld. 15.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 30. maja 1896. Pšenica gld. 8.— kr., rž gld. 7.25 kr., ječmen gld. 6.25 kr., oves gld. 7.— kr., ajda gld. 7.30 kr., proso gld. 6.25 kr., turšica gld. 5.30 kr., leča gld. 10.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 10.— kr., seno gld. 1.96 kr., slama gld. 2.14 kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Na Dunaji, 28. maja 1896. Pšenica gld. 6.90 kr., rž gld. 6.48 kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld., 6.40 kr., turšica gld. 4.28 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti, ponudi se vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. (27—8)

Pismena vprašanja pod „9.132“ Gradec, poste restante.

Vezi iz pat. gume za požlahtnjevanje trt

po profesorju Göthe-ju kakor po dr. Kröczer-ju razpošilja edino prave (57—2)

c. in kr. dvorna tovarna za gumo in celulejdi

Glavna zaloga: J. M. Schmeidler Podružnica: 7,2 Štiffgasse 19. na Dunaji. I. Graben 10.

Brzozjavni naslov: „Gummischmeidler.“

Trtne škropilnice „Patent Schindler“.

IVAN SCHINDLER

Izdelovalec strojev in aparatov

veseljstva in iznajdb

izdeli in pošilja vs varščino za najboljšo kafeč.

Besti in uz najprikladnejše jastučne počolje.

STROJEVE, SPRAVE, ORODJE VŠAKE VRSTE

ZA KMETIJSKE OBETNIJSKE IN POŠIŠNE NAMEMBE

Cene su za 20% primernije nego drugod.

Kataloge v silovančini z vsej ed 250 godob razpošiljam zaslati.

Priloge v silovančini z vsej ed 250 godob razpošiljam zaslati.

Popravila se preslanjajo za najboljšo in najprimernijo izpeljavo.

Oslobovanje posameznih silovančini za strojeve vsake vrste.

Boj se parsi na novo in obilno radno silovančino.

IVANA SCHINDLER

Izdelovalec strojev

in Rimbergu pri Dunaju.

Apneno klajo

(od Mih. Barthelma in drugov na Dunaji)
najboljša primes k krmi za živino in kuretino, dobi se pri

Ivanu Pauserju,

trgovcu v Ribnici.

(39-7)

Puškarske izdelke,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu, kakor: vsakovrstne puškarske izdelke najnovjših sistemov, puške: lovske za brok ali kroglice, kakor tudi take za tarčo, sobne puške (Flobert), ter orožje v osebno obrambo.

Vsakovrstna popravila in predelovanja po najnižjih cenah.

Vse pri meni izdelano orožje je samo ročno delo iz najboljšega materiala; vse puške so uradno preskušene in dobro uravnane.

(34-9)

☞ Za vsako delo sem vestni porok sam. ☜

Obširne ilustrovane cenike, slovenske in nemške, dopošiljam na zahtevanje poštne prosto.

ANTON SODIA, puškar v Borovljah

(Ferlach) Koroško.

☞ Domače kose! ☜

Da se nepotrebna ptuja konkurencija zavrne pričela je podpisana tvrdka izdelavati v dogovoru s o. kr. kmetijsko družbo kranjsko posebne

kose iz garbanega angleškega jekla,

ki so boljši kakor koli druge.

Blago teh kos je najboljši, ki se da dobiti, je jako trdo a zraven pa volno, da ne poka.

Kose imajo vdarjene varstvene znamke in sicer:

in

Dolgost kos	cesarskega orla			križ s krajei.			
	v pesteh	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2
v centimetrih	55	60	65	70	75	80	
Cena kr.:	85	90	95	1-	1:05	1:10.	

Iz ravno takega jekla:

srpe po 50 kr..

nože za slamoreznike po 2 gld.,

kline za slamorezne stroje po 2 gld.,

kose za mah po 50 kr.

Isto tako izdeluje vse drugo v njeno stroko spadajoče blago, kakor lopate, sekire, vile, krampe, nože, cepine, lemeže, črtala, vezi, šine, podvoze, pokrovke, coklje, kladva, klešče i. t. d., in sicer fino točno in po primerno nizki ceni.

K obilni naročitvi se priporoča

(59-2)

Kajetana Ahačiča vdova

v Tržiču na Gorenjskem.

Gostilna in mesarija

se daje v najem na 3 leta, katera se nahaja v Suhoru ob državni cesti blizo farne cerkve. Mesarija je edina v celi fari; v lepo urejenem mesarskem posloplju se nahaja tudi velika ledenica. Pogoji so ugodni. Več pove lastnik (54 5)

Janez Težak, gostilničar in mesar v Suhoru pri Metliki.

Izvrstne,
c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronospori

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju trlja itd. prodajamo z garancijo po dosedanjih, nizkih cenah.

Živice in drugi v Trstu.

Razpošiljamo škropilnice tudi s posodami nove vrste

Pošiljamo popolne škropilnice na vsako poštno postajo naše monarhije franco:

z leseno posodo po . . . . . gld. 10.-,
z elegantno in trdno posodo iz kartona po . . . . . 11.-.

Obrazce s cenikom pošiljamo radovoljno in poštne prosto.

Izdelujemo tudi razprašilnike za žveplo in neprenehljive vinske stiskalnice. (47-5)

☞ Na prodaj ☜

sta iz proste roke dve zidani hiši ob cesti pod „Velkim Vrhom“ z večimi sobami, s hlevom, z lepim vrtom, s sadnim drevjem in s poljem. — V jedni hiši nahajata se tudi gostilna in prodajalna. Vsa poslopja so v dobrem stanju. (60-2)

Natančnejši pogoji se izvedo pri

JOSIPU LAVRIČU

posestniku v Novivasi pri Rakeku.

Schichtovo

milo

z znamko „ključ“ je najboljša in najcenejša vseh mil. (26a-6)

JAKOB KOBILCA

naznanjam p. n. občinstvu, da preselim z dnem 20. maja t. l.

svojo prodajalnico dežnikov in solnčnikov

iz Špitalskih ulic na Mestni trg št. 23. (61-1)

P. n. občinstvu se zahvaljujem za dosedanji obisk in zagotavljam, da bodem slavnoistemu, kakor dosedaj v preteklih 35 letih, vedno s poštenim in cenim blagom postregel.

C. in kr. privilegovani aparati v ohranjenje piva.

Taisti so za gostilne in domačo porabo neizogibno potrebni in imajo to prednost, da pivo brez umetnega dovažanja ogljikove kisline ostane **cele tedne** sveže in okusno. Njihova uporaba je jako priprosta.

Poskusi teh preskušanih aparatov so dokazali, da se pivo **od začetka, do zadnjega kozarca** enako dobro, peneče in čisto ohrani. (22-7)

Cenike z navodilom pošilja izdelovatelj:

Albin C. Achtschin star. v Ljubljani

Gledališke ulice št. 8.

Priznalno pismo:

Poslani mi aparat za ohranjenje piva sem poskusil in moram priznati, kot izvrstno in potrebno za vsakega kdor ima pivotoč, kjer je v resnici čez 8 dni piva lepša in boljša kot prvi dan, ko se jo hrani v aparat in moram takega le pridoročati.

Postojna, 6. aprila 1896.

Z velespoštovanjem

G. Pikel. (11)

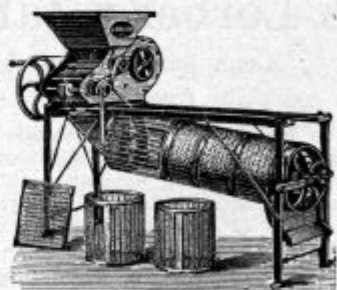
Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične [vodovodne] preše). Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi (17-5)

Zastopniki se iščejo.

IG. HELLER na Dunaju

II, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo.

➡ Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati! ➡

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in s cer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarkega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Najbolje osipalnice in pluge po 8 glđ., močnejše po 9 glđ. izdeluje
Miha Preložnik, kovač v Hotinji Vasi, pošta Kranichsfeld. (34)

Seme pravega ribniškega fižola ima naprodaj Jakob Lavrenčič,
posestnik v Sodražici. Cena 12 gold. za 100 kg postavljen na
postajo Ribnica. (80)

Več kovaških učencev in dobrega kovaškega pomočnika za kole-
selne in kočije sprejme takoj Peter Keršič, uradno potrjeni
konjezdavni kovač v Sp. Šiški pri Ljubljani. (85)

150 centov sena je naprodaj v Ljubljani, Gruberjeve ulice št. 1. (87)

Miša z vrtom, pri cesti, 1/4 ure oddaljena od postaje Kamnik, se
takoj proda **Več pove Ivan Hudobilnik v Kamniku.** (88)

14 panjev zdravih, kranjskih čebel proda Franc Burgar v Vodica
št. 1., pošta Smlednik. (89)

Brizgalnico v prav dobrem stanju, dvovprežno, proda pod ugodnimi
pogoji Kajetana Ahačiča vdova v Tržiči, vsled tega ker je zanjo
prevelika. (90)

Pet lepih bikov, plemenjakov, beljanske pasme, poldrugo leto starih
(licencovani), ima naprodaj oskrbnništvo grajsčine Križ pri
Kamniku. (91)

Do 2000 centov živega apna bo imel naprodaj Jakob Sternad v
Cesti, pošta Videm pri Dobrepoljah. (92)

Učenca, poštenega in dobrega računarja, ki zna slovenski in ne-
koliko nemški jezik, vzame v trgovino z mešanim blagom
Ant. de Schiava v Cerknici. (93)

Kathreiner's
КНЕЖИЦОВА СЛАДНА КАВА

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponorejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:
Kathreiner

(6-3)

Najzbornejše in cenejše členkaste travniške brane izdeluje in iz zaloge prodaja poleg drugih kmetijskih strojev

Jos. Lorber v Žalcu pri Celji.

Cena jednuprežni brani 26 glđ.

„ dvuprežni „ 32 „

Te brane se niso obnesle samo na travnikih z najboljšim uspehom, ampak tudi na polji pri pomladanski in jesenski setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojil, kakor tudi še posebno za zrahljanje pozimski mokrini ali po plohah nastale trde površne skorje, kar priča polno priznanskih pisem. (12-8)

Dalje proizvaja vse v livarsko in strojno stroko spadajoče predmete za žage, mline in druge obrtnijske namene, kakor: zobna koleša (vsake vrste), železna vretena, logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake (Schwungräder), sploh vse sestavne dele za stroje; potem razne vlitte plošče, kotle, uteže (tudi za ure), rošče itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba prijazna in točna.

Staro lito železo se kupuje in po dobrih cenah plača.

Pri JOSIPU LEUZU, trgovcu v Ljubljani,
Reseljnova cesta št. 1. poleg mesarskega mostu
dobijo se (32-6)

jajca za valenje

od najlepših rac in gosi, kakor vsakovrstna semena, garantirano pravi ribniški fižol, koks, mandaloni itd. — Nadalje tudi kupuje vsakovrstna semena, kakor fižol, repno seme i dr., vsakovrstne korenine in cvetja, kakor male in velike norice, češminovo lubje, perje malih in velikih noric, jeternik, volovski jezik, črno in belo čmeriko, arniko, kresnice, plučni in planinski mah ter cvetice vsakih vrst. —

Tudi kupuje in prodaja fine namizne rake.
Brozjavni naslov: Leuz, Ljubljana.

Mihael Barthel in drug.

Dunaj X., Keplergasse 20.

Vir kjer se dobi najboljši in naicenejši orig. karbolinej, nepresegljive kakovosti, uspeh zagotovljen. Razpošilja 5 kg po pošti 1 glđ. 20 kr. 100 kg 14 glđ.

Karbolinej v 12 barvah, moder, rujav, siv, rumen, zelen, rudeč itd.
Vzorčni listi in ceniki zastoj.

Apnena klaja za mlado-, molžno- in pitano živino neobhodno potrebna. Poraba majhna, učinek velikansk. 5 kg po pošti 1 glđ., 100 kg 16 glđ

Hranilna maža za vozove, 50% materialnega prihranka. 100 kg 12 glđ.

Maža za vozove, rumena I^a 9 glđ. 50 kr., modra I^a 9 glđ. rumena II^a 8 glđ. 50 kr., modra II^a 8 glđ., črnomodra 7 glđ.

Maža za usnje, 1 kg 60 kr., 5 kg 2 glđ. 50 kr., 100 kg 25 glđ.

Ruska patentovana maža za usnje 1 kg 1 glđ. 5 kg 4 glđ

Strešna lepnicca v zavojih po 10 m dolga 1 m široka, I^a 2 glđ. 70 kr., II^a 2 glđ. 40 kr., III^a 2 glđ. 10 kr. (58-2)

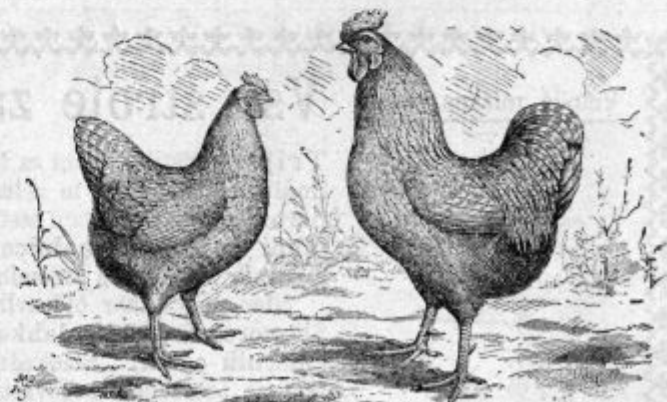
Neoženjenega sadjarja

išče podpisano vodstvo. Plače je 25 glđ. na mesec. Kakor hitro dokaže v službo sprejeti, da jej je popolnoma kos, se mu plača primerno poviša. Prosto je opravljeno stanovanje, s potrebno kurjavo ter svečavo. Sadjarju skoraj izključljiva dolžnost je, učence pri praktičnih delih v sadjarstvu sploh, v ameriških matičnjakih, ter v trtnici kakor predelovec navajati. Kdor ni v stanu s šolskim spričalom dokazati, da je v sadjarstvu ter novodobnem trtarstvu teoretično in praktično izobražen, naj nikar ne prosi za službo.

Prošnje sprejema podpisano vodstvo do 1. junija t. l.

Službo je nastopiti koj prve dni meseca junija. (56-2)

Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu na Dolenjskem, dné 9. maja 1896.

Jajca za valenje

od najboljših kokoščjih pasem za kmetovalce

Houdan in Plymouth Rocks po 15 kr. eno

dobiti je pri (51-4)

Jos. Lenarčič-u na Vrhniki.